

GeroMetro

Pääkaupunkiseudun ikääntyneiden palveluiden kehittämisverkosto



Tiina Autio & Tiina Soukiala



GEROMETRO

- GeroMetro lyhyesti
- Kausi 2018-2020 – teemat ja tavoitteet
- Työpajat ja seminaarit kehittämisen tukena
- Keskeiset tulokset
 - Kehittämistehtävien tuotokset
 - Ohjeet ja oppaat
 - Kotona kuntoutumisen polku

Mikä on GeroMetro?

- Metropolialueen kuntien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava ja Kirkkonummi) yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämis-, koulutus- ja tutkimusverkosto
- Pysyvää kehittämistä. Kehittämiskausi on kaksivuotinen.

Kehittämiskausi 2014-2016: Muistisairaana kotona asumisen tukeminen

Kehittämiskausi 2016-2018: Kotona tapahtuva kuntoutus – mallin luominen pääkaupunkiseudulle

Kehittämiskausi 2018-2020: Kotona tapahtuvan kuntoutuksen käytäntöjen juurruttaminen. Päivystyksellisten mallien kehittäminen. Yksinäisyyden ja turvattomuuden kysymysten ratkominen

Kehittämiskausi 2020-2022: Mm. saattohoidon ja palliatiivisen hoidon kehittäminen ja päivystyksellisten mallien juurruttaminen

- Kehittäminen tapahtuu kuntien kehittäjäryhmissä yhdessä ikäihmisten kanssa - oivalluksia työstetään ja jaetaan verkostossa

Päämääränä on ikäihmisen hyvinvoinnin lisääntyminen



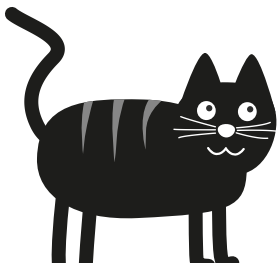
Kausi 2018-2020

- Teemat ja tavoitteet



GEROMETRO

- GeroMetron kolmannella kehittämiskaudella 2018-2020 kehittämisteemoina olivat Kotona kuntoutumisen mallin juurruttaminen, päivystyksellisten mallien kehittäminen ja yksinäisyyden ja turvattomuuden kysymysten ratkominen.
- Kauden tavoitteena oli kehittää toimintatapoja ja käytäntöjä, jotka:
 - tukevat kotona asuvien ikäihmisten hyvinvointia ja mahdollisuutta elää omanlaista elämää yhteisön jäsenenä sekä
 - antavat tukea ja turvaa erilaisissa eteen tulevissa äkillisissä tilanteissa.



Kotona tapahtuvan kuntoutuksen mallin juurruttaminen

- Kotona tapahtuva kuntoutus tähtää ikäihmisen kotona asumisen tukemiseen ja elämänlaadun ja arjen hyvinvoinnin kohentumiseen tai säilymiseen.
- Tärkeää on huomioida kuntoutujan omat toiveet ja miettiä yhdessä, millä tavoitteilla ja keinoilla näihin päästään.
- Verkostossa jatkettiin edellisellä kaudella käynnistynyttä työskentelyä ”Kuntoutus kotona” -teeman parissa erityisesti keskittyen kehitettyjen toimintojen juurruttamiseen ja vahvistamiseen.



Päivystyksellisten mallien kehittäminen

- On tuotu esille, että vanhuspotilaiden vieminen päivystykseen ei välttämättä paranna heidän tilannettaan.
- Päivystyksessä ei myöskään ole keinoja helpottaa esimerkiksi vanhusten sosiaalisesta tilanteesta johtuvaa hätää. Yksinäisyys, turvattomuus tai akuutit asumisen ongelmat ovat monen päivystystai ensihoitokäynnin taustalla.
- Tavoite on hoitaa akuuttitilanteita nykyistä enemmän palvelutaloissa ja kotihoidossa.
- Päivystyksellisten mallien kehittäminen aloitettiin yhteistyössä jo aiemmin käynnistyneen Helsingin PÄTIJÄ-hankkeen kanssa. Osana päivystyksellisten tilanteiden kehittämistä nähtiin tärkeäksi työstää kunnille yhtenäisiä ohjeita sekä vakioida toimintatapoja.



Yksinäisyyden ja turvattomuuden kysymysten ratkominen

- Yksinäisyys liittyy usein elämän muutoskohtiin kuten sairastumiseen tai läheisten kuolemaan.
- Ikäihmisten yksinäisyyttä voivat lisätä fyysisen toimintakyvyn heikentyminen ja elinympäristön rajoitteet, mutta myös kokemus siitä kuinka tulee kohdatuksi yhteiskunnassa ja palvelujärjestelmässä.
- GeroMetron työskentelyssä haluttiin selvittää, miten ikääntyneiden osallisuutta ja osallistumista tuetaan sekä minkälaisin keinoin ratkotaan yksinäisyyden ja turvattomuuden kysymyksiä



Työpajat ja seminaarit kehittämisen tukena



GEROMETRO

**Päivystyksellisten tilanteiden
kehittäminen, yksinäisyysteema**

**Kotikuntoutuksen
mallien juurruttaminen**

24.1.2019

Riskiryhmien tunnistaminen -seminaari

26.2.2019

Varhaista reagoimista vaativat tilanteet

2.4.2019

**Hätätilanteet haltuun
toimintaa vakioimalla**

10.4.2019

**Tunnista asiakkaan
kuntoutumistarve**

27.5.2019

Mielenterveys ja yksinäisyys

26.9.2019

Ensihoitoseminaari

12.11.2019

Ennakoinnin systematisointi

23.10.2019

Tavoitteenasettelu

4.2.2020

Eettiset kysymykset

27.2.2020

Ikääntyminen ja päihteet -seminaari



Keskeiset tulokset



GEROMETRO

Kotona kuntoutumisen mallien juurruttaminen – kuntien kehittämistehtävien tuotokset

- Helsingin kotona kuntoutumisen malli
- Espoon kotikuntoutuksen mallin juurruttamiseen liittyvien käytännön haasteiden ratkaiseminen
- Turvallisesti kotiin Vantaan sairaalasta: asiakkaan osallisuuden vahvistuminen ja kuntoutumiseen innostaminen
- Aktiivinen arki kotikuntoutusjakson jälkeen – yhteiskäynnit kotihoidon kanssa, Vantaa
- Sosiaalisen kuntoutuksen vahvistaminen ja kirjaamisohjeen laatiminen, hymynaamamittarin käyttöönoton vahvistaminen, seurantasoittojen kehittäminen, Vantaa
- Kotikuntoutuksen vaikuttavuusarviointi, Kirkkonummi
- Omaishoitoperheen kuntoutustiimin perustaminen, Kirkkonummi
- Askelmittarien pilotointi, aktiivisuussuunnitelman käyttöönotto Kauniaisissa

Kotona kuntoutumisen mallien juurruttaminen – yhteiset oppaat ja mallit

- Kotikuntoutuksen hyvä aloituspalaveri
http://www.socca.fi/kehittaminen/ikaihmissen_palvelut_gerometro/gerometron_kyydissa_blogi/kotikuntoutuksen_hyva_aloituspalaveri.8539.blog
- Elämää muistisairauden kanssa -opas.
https://www.muistiliitto.fi/application/files/8215/8088/7370/Elamaa_muistisairauden_kan_ssa_saavutettava_verkko.pdf
- Intoa kuntoutumiseen –käytännön opas työntekijöille.
http://www.socca.fi/files/8571/Intoa_kuntoutumiseen_opas_saavutettava_verkkoon.pdf
- Kotikuntoutuksen synteesimalli

Ikäihmisen kotona kuntoutumisen polku

- Tule mukaan kuntoutumaan
- Mitä voin itse tehdä?
- Miten kuntoutuminen etenee
- Kun kotiudut hoitajaksolta
- Mitä on kotikuntoutus?
- Mitä on etäkuntoutus?
- Varaudu äkillisiin tilanteisiin
- Läheiset mukana kuntoutuksessa
- Lisätietoa erilaisiin elämäntilanteisiin ja sairauksiin

www.terveyskyla.fi/kuntoutumistalo/ikaihminen-kotona-kuntoutumisen-polku



Päivystyksellisten mallien kehittäminen

Kuntien kehittämistehtävien tuotokset

- Liikkuva sairaala LiiSa, Espoo
- Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden palvelupolut, PÄTIJÄ, Helsinki
- Kirjaamisohjeiden työstäminen Apottiin, Pätijän päivystysoppaan koulutukseen osallistuminen ja jatkokoulutukset, konsultointimallin suunnittelu, Vantaa
- NEWS-pisteiden käyttöönotto, mm. Kirkkonummi, Kauniainen
- Omaishoidon ohje yllättäviin tilanteisiin, Kirkkonummi

Yhteiset ohjeet

- Kotihoidon reppuohje, Kotihoitokansion sisältö
- Varaudu äkillisiin tilanteisiin -opas Terveyskylässä <https://www.terveyskyla.fi/ikatalo/ikäntyneelle/täyttä-elämää/varautuminen-ja-oikeudellinen-ennakointi/varaudu-äkillisiin-tilanteisiin>

Yksinäisyyden ja turvattomuuden kysymykset – kuntien kehittämistehtävien tuotokset

- Yksinäisyyden tunnistamisen -työkalu, Helsinki
- Yksinäisyyskyselyn tulokset, Vantaa
- Etsivän vanhustyön juurruttaminen, Vantaa
- Verkostojen kokoaminen, vapaaehtoiskoordinoinnin digitaalinen työkalu, Kirkkonummi
- Yksinäisyyden lievittämiseen liittyviä ryhmiä, mm. Vantaa, Helsinki ja Kirkkonummi

Lisäksi...

- **Yhteistyö parantunut** keskeisten yhteistyökumppanien kanssa.
- **Osaaminen lisääntynyt** mm. päivystyksellisissä tilanteissa kotihoidossa ja palveluasumisessa.
- **Yhteinen ymmärrys** ja yhteinen kieli kuntoutuksesta on **kehittynyt**.
- Muissa kunnissa **kehitettyjen mallien käyttöönotto ja hyödyntäminen**
- **Käytäntöjen yhtenäistyminen**
- **Verkostoituminen** pääkaupunkiseudulla vahvistunut
- Artikkeleita ja blogeja kauden teemoista



Seuraa ja osallistu

- Nettisivut www.socca.fi/gerometro
- Facebook www.facebook.fi/gerometro
- Blogi
- Uutiskirjeet
- Tapahtumat

Ota yhteyttä:



Tiina Autio
tiina.autio(at)hus.fi



Tiina Soukiala
tiina.soukiala(at)hus.fi